

22 februarie 2019
Nr. 184/VIII/3

Sinteză Raport de activitate 2018

Anul 2018 a fost pentru D.N.A. un an de răscruce, atipic, cu provocări deosebite:

- schimbări în conducerea instituției,
- schimbări ale legislației cu relevanță pentru funcționarea sau activitatea D.N.A.,
- decizii ale CCR cu efecte directe sau indirecte asupra cauzelor instrumentate (9 decizii în 2018 și 9 anterioare cu impact asupra activității instituției),
- modificări în structura de personal,
- activități de control din partea Inspecției Judiciare (5).

În acest context extrem de dificil, conducerea DNA, procurorii și întregul personal operativ al acestei direcții au urmărit continuarea îndeplinirii misiunii pentru care direcția a fost creată, și anume efectuarea de anchete profesionale în cauze de corupție la nivel înalt și mediu și susținerea acestor cauze în fața instanțelor judecătorești.

Principalele constatări referitoare la rezultatele activității desfășurate în anul 2018 de către Direcția Națională Anticorupție sunt următoarele:

1. S-a urmărit cu prioritate soluționarea prin trimitere în judecată a dosarelor în care au fost create prejudicii mari bugetului de stat, cauze în care procurorii au dispus măsuri asiguratorii în vederea recuperării acestor pagube.

Prin actele de inculpare s-au reținut **prejudicii în valoare de 412,7 milioane euro**, în creștere cu 85% față de anul 2017.

S-a dispus luarea de **măsuri asiguratorii de 400,1 milioane euro** pentru repararea pagubelor produse prin infracțiuni, în creștere cu 139% față de anul 2017.

2. De asemenea, s-au depus eforturi pentru reducerea stocului de dosare vechi, aflate în lucru.

Media dosarelor pe care un procuror le-a avut de soluționat a fost de 84 cauze, printre acestea existând cauze complexe de macrocriminalitate economico-financiară, de fraude europene și în achiziții publice, precum și retrocedare a unor imobile.

Acestea au impus administrarea unui probatoriu complex, inclusiv expertize, constatări tehnico-științifice și comisii rogatorii.

Astfel, la sfârșitul anului 2018, stocul de dosare rămase nesoluționate s-a redus la 4283 (față de 6078 la sfârșitul anului 2017 și 7566 la sfârșitul anului 2016).

S-au soluționat pe fond 3547 de dosare (în scădere cu 9,7% față de anul 2017, dar în creștere cu 6,1% față de anul 2016).

Totodată, au fost soluționate mai multe dosare în maxim un an și 6 luni de la data sesizării, în creștere cu 4,5% față de anul 2017.

În anul 2018, media dosarelor soluționate per procuror a fost de 45 cauze.

3. Chiar dacă, din punct de vedere cantitativ, activitatea D.N.A. a înregistrat un trend descrescător față de anul precedent, iar acest lucru poate avea cauze multiple, un accent deosebit a fost pus pe asigurarea unui standard calitativ ridicat al activității de urmărire penală, pe verificarea de către șefii ierarhici a legalității și temeiniciei soluțiilor dispuse de procurori, astfel încât să se evite soluții de achitare din partea instanțelor de judecată.

Scăderea numărului de rechizitorii (196 față de 381 în anul precedent) are cauze multiple: scăderea numărului de sesizări, reducerea numărului de procurori, modificările legislative intervenite, etc..

Concret, numărul sesizărilor primite de la persoanele fizice / juridice private sau instituții publice a fost de 1.513, în scădere cu 18% față de anul 2017, cu 47% față de anul 2016 și cu 54% față de anul 2015 când s-au primit 3.305 sesizări .

4. Au fost soluționate prin rechizitoriu cauze importante care au vizat corupția la nivel înalt și mediu și au fost formulate de procurorii D.N.A două cereri de încuviințare a urmăririi penale pentru doi miniștri, cereri soluționate favorabil de Președintele României și o cerere de încuviințare a urmăririi penale pentru Președintele Senatului, cerere care se află în curs de soluționare la Senatul României.

Din totalul de 556 inculpați trimiși în judecată, o pondere semnificativă - 155 persoane - este reprezentată de persoane care au ocupat funcții de conducere, control, demnități publice ori alte funcții importante.

Cu titlu exemplificativ, **au fost trimiși în judecată:**

7 demnitari, dintre care:

- 1 ministru și viceprim-ministru,
- 1 deputat, ulterior președinte de consiliu județean (în 2 dosare),
- 4 secretari de stat (la data săvârșirii faptei unul era președinte de consiliu județean),
- 1 senator (ca urmare a restituirii dosarului de la instanță, trimis în judecată în anul 2017),

- 25 de primari și viceprimari,
- 4 președinți și vicepreședinți consilii județene,
- 7 consilieri județeni și locali,
- 17 persoane cu funcții de conducere din cadrul autorităților locale,
- 3 magistrați,
- 7 avocați,
- 19 polițiști,
- 18 președinți, directori de instituții publice,
- 7 directori de companii/societăți naționale,
- 7 cadre didactice și directori,
- 6 manageri de spital și medici.

5. În anul 2018, instanțele de judecată au continuat să dispună soluții de condamnare în dosarele de mare corupție. Au fost condamnați 584 de inculpați (713 în anul precedent).

Cu titlu exemplificativ, au fost **condamnați definitiv:**

- 5 demnitari (1 ministru, 3 parlamentari, 1 secretar de stat),
- 1 secretar general minister,
- 24 primari și viceprimari,
- 2 președinți de consilii județene,
- 2 prefecți și subprefecți,
- 10 persoane cu funcții de conducere din cadrul autorităților locale,
- 9 magistrați,
- 10 avocați,
- 18 ofițeri M.A.I și M.Ap.N.,
- 2 persoane cu funcții de conducere în instituții publice,
- 7 directori companii/societăți naționale,
- 6 cadre didactice,
- 3 manageri de spital și medici.

Alte considerații privind activitatea DNA.

În ceea ce privește numărul total de achitări, trebuie remarcat faptul că 79 de inculpați (mai mult de o treime din total) au fost achitați ca urmare a dezincriminării abuzului în serviciu (fapta nu mai este infracțiune din cauza unor modificări legislative) și a aplicării dispozițiilor art.18¹ din vechiul Cod penal (achitare pentru că, deși s-a constatat săvârșirea faptei, s-a considerat că ea nu prezintă pericol social).

Au fost achitați definitiv un număr de 123 inculpați (mai puțin cei 79 de inculpați anterior menționați).

În 8 dosare judecătorul de cameră preliminară a dispus restituirea definitivă a cauzei.

În anul 2018 s-au adus *ample* modificări legislative „Legilor Justiției” și s-au pronunțat

numeroase decizii ale Curții Constituționale (în cazul excepțiilor de neconstituționalitate sau a conflictelor juridice de natură constituțională) care au influențat realizarea atribuțiilor D.N.A.

Au fost identificate 18 decizii ale Curții Constituționale prin care s-au admis excepții de neconstituționalitate ale unor prevederi importante ce reglementează desfășurarea procesului penal și două decizii prin care au fost soluționate conflicte juridice de natură constituțională, dintre care una a condus la posibilitatea contestării hotărârilor definitive pronunțate de completurile de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și, ulterior, rejudecarea acestor cauze.

Ca urmare a modificărilor legislative, a fost redusă competența după calitatea persoanei a D.N.A. prin înființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, începând cu data de 23.10.2018, motiv pentru care au fost transmise către această structură un număr de 275 cauze.

Tot ca urmare a înființării acestei structuri, s-a creat o practică neunitară în legătură cu participarea procurorilor D.N.A. în cauzele cu magistrați trimise în judecată înainte de data de 23.10.2018, ceea ce a ridicat unele probleme în modul de organizare a activității judiciare, în condițiile în care unele instanțe au apreciat că ele trebuie soluționate cu participarea procurorilor D.N.A., iar altele cu participarea procurorilor din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

O altă modificare importantă care a afectat activitatea DNA a reprezentat-o schimbarea condițiilor și procedurii de numire și delegare a procurorilor.

Au crescut limitele de vechime ca procuror sau judecător pentru numirea în Direcția Națională Anticorupție de la 6 ani la 10 ani, ceea ce a creat și va crea în continuare greutăți majore în identificarea și recrutarea procurorilor care să își desfășoare activitatea în Direcția Națională Anticorupție, dar, în special, a determinat încetarea delegării la D.N.A. a unui număr de 15 procurori în cursul anului 2018.

De asemenea, a fost modificată procedura de numire a procurorilor în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în sensul că numirea acestora se va face la propunerea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în urma concursului organizat în acest sens, care va presupune, printre altele, și un interviu transmis în direct, ceea ce ar putea constitui argumente de natură a descuraja participarea procurorilor la această procedură.

În anul 2018, nu s-a realizat un astfel de concurs.

Fluctuația de personal (reprezentată de încetarea raporturilor de muncă față de 68 de persoane în anul 2018) și schema incompletă (90% posturi ocupate la sfârșitul anului 2018), continuă să fie o vulnerabilitate în organizarea eficientă a activității.

Între **Prioritățile DNA pentru anul 2019 figurează** continuarea anchetelor de corupție și

asimilate corupției la nivel înalt și a faptelor care au produs prejudicii mari bugetului național și bugetelor Uniunii Europene, cu accent pe următoarele sectoare prioritare:

- Corupția în sistemul de sănătate
- Corupția în domeniul fondului forestier și al exploatărilor forestiere ilegale
- Corupția în achizițiile publice
- Corupția în acordarea și folosirea subvențiilor publice
- Infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene.

BIROUL DE INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE